

Titel: notes, [Uldall] 033-0720

Citation: "notes, [Uldall] 033-0720", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_033-shoot-wacc-1992_0005_033_Uldall_0720_p1_bP0_TB00005/facsimile.pdf (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Hj: S.G.

34 Den logiske konsekvens af at gøre analysen til grundlag (mod. Russell, etc., der begynder med klassebegrebet og følgelig afleder konjunktionen af disjunktionen) maa være den at anse systemet som afløbet af forløbet. Forløbet er det primære, først og umiddelbart erkendte; systemet er en klassifikation af det igennem analysen af forløbet erkendte, en omformulering, en nyopstilling, men ikke nødvendigvis noget andet eller mere. Vi har altid tidligere tillagt systemet en vis mystisk overrealitet og villet se forløbet som en blot manifestation af dette det egentlige. Heri er vi vistnok i nogen grad blevet vildledt af vores egen terminologi: det forekommer mig nu tværtimod at systemet ikke umiddelbart kan antages at have nogen selvstændig struktur, og at opdagelsen af en saadan paradigmatiske struktur bør betragtes som en glædelig overraskelse og ikke som en selvfølge.

35 "Relation" bruges vistnok ikke i logikken = vor funktion: saa vidt jeg kan se er "relation" tværtimod et snævrere begreb end relation. Cf Lalande, hvor "r" er defineret som vor $r +$ "prédicats pensés comme une manière d'être du sujet". Ogsaa i logistikken er, saavidt jeg husker, "r" mere begrænset end hos os.

36-37 Cf. note til 34 ovf. Det forekommer mig stadig en ubevist paastand at forløbet determinerer systemet. Anvendelsen paa sprog og text nedest paa siden er besnærende: det synes umiddelbart indlysende at man kan kunne et sprog og undlade at frembringe en text, blot ved at holde sin mund, men er det alligevel rigtigt? For mig ser det saadan ud at et system kun kan materialiseres gennem et forløb og derfor ikke er erkendeligt uden igennem forløbet. En korrelation er en funktion inden for en kategori, men kategorien etableres først gennem erkendelse af relationer - kan endog ses som en blot opsummering af relationsmuligheder. Det er jo rigtigt at man fra systemet kan slutte sig til en ny text, men her turde det være nyttigere at sige at man fra en akt har sluttet sig til en norm, hvorfra en ny, muligvis ikke usuel akt kan konstrueres. Naturligvis kan det ogsaa lade sig gøre at se paa det paa den omvendte maade - som vi hidtil har gjort, og som du stadig gør - men jeg kan ikke se nogen gyldig argumentation for den betragtningsmaade, hvorimod det analytiske princip forekommer mig at argumentere til fordel for relationens prioritet over korrelationen. Det rigtige maa vist være at system = forløb paa samme maade som $a^2 = aa$, men saadan at forløbet er den primære formulering. Altsaa: $a + b = ac + bc$, hvilket vil sige at $a + b$ altid er shorthand for $(a + b)c$, dvs at man altid skal angive den kategorietablerende relation. (I mine formler er multiplikation = relation, addition = korrelation) Identitet er det særtilfælde at alle relevante relationer er kategorietablerende ("syndetiske").